ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ —
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 158. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 20 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 23-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1975 No. 158. VOL. LXXXII.

Провінційний уряд Квебеку пропонує зміну мовної політики

Квебек, Канада. — Провінційний уряд Квебеку запропонував уведення деяких змін на мовному відтинку, маючи в першу чергу на увазі захорону урядової у провінції французької мови. Згідно з цим проєктом, якщо він буде прийнятий і якщо проти нього не виступлять опозиційні угрупування, французька мова мала б стати урядовою мовою, яку будуть поступово вводити не тільки в шкільництві і урядових установах, але також в торгівлі, культурних завеленнях тощо. Якщо до 90 днів на руки провінційного уряду не вплине жадний протест, проєкт уряду стане автоматично законом. Після прийняття закону, навіть демонстранти не можуть виступати тільки з одномовними плякатами і побіч напису в рідній мові, мусить бути також напис французькою мовою. Автори закону пропонують також, що в провінції не конечно вживати англійської мови, якщо вживається побіч французької якась друга матірна мова. Це відноситься також до публічних написів, назв громадських домів, спортових клюбів тощо. Починаючи з 1-го січня 1976 р., також усі їдальні, готелі й інші місця, які обслуговують широку публіку, мусять мати виписане меню у двох мовах, одною з них має бути мова французька. Виймки у цій пропозиції становлять некомерційні підприємства і етнічні групи, які бажають плекати і розвивати свою матірну мову.

Заповідають можливість придбання українського дому для емеритів

Бавнд Брук (МК) — З Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА інформують:

Стоїмо перед можливістю придбання українського дому для старших громадян - емеритів на Стетен Айленді у метрополітальному Ню Йорку. Це модерний, новозбудований і для цієї цілі устаткований, люксусовий будинок при березі океану, променади, парку, автобусового транспорту. Кімнати огрівані і холоджені. Емерити отримують повну обслугу, харч. Передбачено тов.-ські культурні вечорі, імпрези. Передумови: подружжя або емерит мусять бути на пенсії, або непрацездатні. Не можуть бути обложно хворі.

Цілий побут оплачує державний уряд, а з пенсійного чека пенсіонер отримує дол. 30 місячно на дрібні видатки. Здоровіші пенсіонери можуть бути затруднені в цьому домі за винагородою. Приймаються зголошення зацікавлених з усіх стейтів Америки. Зголошення не зобов'язують покищо обох сторін.

Щоб устійнити яке є заінтересування між емеритами та рішитись на придбання цього будинку, прохається негайно писати на адресу: Consistory of Ukrainian Orthodox Church, P. O. Box 495, South Bound Brook, N. J., 08880.

Прохається Отців Парохів та громадських і суспільних працівників прикласти всіх зусиль, аби в найкоротшому часі були повідомлені й зголошені всі потребуючі.

Тарас і Таня Осадчуки виграли конкурс краси, візьмуть участь у фіналах

Таня і Тарас Осадчуки з посадником Вайлвуду Антоном Т. Катанором після перемоги в контесті

Вайлдвуд, Н. Дж. — Шестилітній Тарас Осадчук здобув звання „Мастера Ню Джерзі", а його семилітня сестра Таня була обрана на принцесу в контесті краси „Мала Міс Ню Джерзі". Тарас і Таня діти Романа і пані Ярослави Осадчуків, замешкалих у Вайлдвуді, Н. Дж., візьмуть участь у фіналах крайового контесту, який відбудеться в тижні від 26-го серпня до 1-го вересня у Волт Дисні Ворлд на Флъориді. Тарас змагатиметься в категорії хлопців у віці від 3 до 7 років, а Таня в одній із п'ятьох вікових груп (6-10 років).

В контесті беруть участь дівчата від 2 до 27 років, змагаючись в п'ятьох вікових групах. Критеріями в дівочому контесті є краса, принада і характер, а в хлоп'ячому — вигляд і характер. Серед нагород цього контесту, найбільшого у світі, є стипендії, 6 автомобілів, хутра з норки, телевізії, малі ровери, діямантові годинники, трофеї та інші дорогоцінні речі. В рамках контесту відбуватимуться пописи, концерти, паради та інші імпрези.

Тарас і Таня, які вже раніше здобули по кілька нагород в місцевих конкурсах, мають ще 10 літнього брата Романа. Ціла родина Осадчуків є членами 172-го Відділу УНСоюзу.

ЗСА полегшують обмеження торгівлі з Кубою

Вашінгтон. — У четвер, 21 серпня, Уряд ЗСА зніс заборону на експорт продуктів до Куби закордонними філіями американських корпорацій. Таким чином, Вашінгтон полегшив, своє ембарго на торгівлю з Кубою, встановлене 12 років тому. Повідомляючи про це полегшення обмежень торгівлі з Гаваною, речник Державного департаменту підкреслив, що ембарго на безпосередню торгівлю між ЗСА та Кубою далі залишається в силі, та що рішення Вашінгтону не означає, що плянуються „дальші кроки" для наладнання зв'язків з комуністичним режимом Фіделя Кастра. Він сказав, що постанова Уряду дозволити закордонним філіям американських фірм продавати свої продукти Кубі базована на минуломісячному рішенні Організації Американських Держав (ОАД) знести політичні і економічні санкції проти Куби, встановлені ОАД в 1964-му році, і дозволити кожній державі-членові самочинно відмовити зв'язки з Гаваною. Інший речник уряду ЗСА сказав, що було б нелогічним, щоб Америка, яка на останній конференції ОАД голосувала за знесенням цих санкцій, тепер забороняла країнам, в яких є філії американських компаній, торгувати з Кубою.

Речники Державного департаменту і Білого Дому твердять, що найновіші рішення Вашінгтону не матимуть великого впливу на збільшення експортів до Куби, але поліпшать „клімат" для філій американських корпорацій в південноамериканських країнах, яким часто закидали, що вони є „агентами американської закордонної політики". Між іншим, хоча Вашінгтон щойно тепер офіційно дозволив закордонним філіям американських корпорацій торгувати з Кубою, то деякі філії робили це вже протягом останніх кількох років. Наприклад, в квітні 1974-го року Державний департамент дозволив філіям американських автомобільних корпорацій в Аргентині продавати свої продукти на Кубі, а також філії різних американських фірм в Канаді вже довший час експортують свої вироби до Куби. Рішення з 21-го серпня тільки офіційно затвердило вже існуючу ситуацію та поширило право торгівлі для всіх закордонних філій американських корпорацій.

Речники Державного департаменту також повідомили, що відтепер Вашінгтон не буде припиняти допомоги для країн, які торгують з Кубою, дозволить кораблям і літакам цих країн поповняти свої запаси пального на території ЗСА, як також Білий Дім звернеться до Конгресу, щоб уневажнив закон, який забороняє допомогу в харчах країнам, які торгують з Кубою. Працівники Державного департаменту і речники Білого Дому зазначили, що досі не було безпосередніх офіційних переговорів між Вашінгтоном і Гаваною, а пресовий секретар Білого Дому Рон Нессен сказав, що „дальші кроки в сторону нормалізації відносин з Кубою залежатимуть від наставлення Гавани".

Торговельна місія Китаю приїде до ЗСА

Вашінгтон. — Департамент торгівлі ЗСА повідомив, що 5-го вересня до З'єднаних Стейтів Америки приїде офіційна 12-членна торговельна місія Китайської Народної Республіки, яка задержиться тут 18 днів і відвідає: Ню Йорк, Чікаго, Молін, Ілл., Гюстон, Сан Франсіско та інші місцевості. Остаточної тури місії ще не визначено. Делегати китайської місії мають в пляні відбути зустрічі з членами Конгресу ЗСА, офіційними урядовими особами і представниками торговельних фірм, з якими вони мають намір обговорити справи експорту американських товарів до Китаю, влаштування виробничих виставок на території КНР, відкриття торговельних бюр в обидвох країнах та інші справи.

В Португалії прем'єр Гонсальвас і його прокомуністичний уряд на передодні упадку — заповідають західні спостерігачі

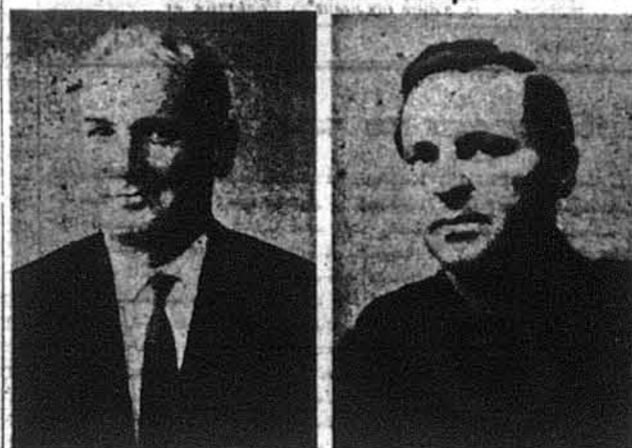
Лісбона, Португалія. — Західні кореспонденти і дипломати передбачають, що в Португалії в скорому часі наступлять драстичні зміни в керівництві державою і командуванні армією, та що довгооспорюваний прем'єр Васко Гонсальвес, піддержуваний Комуністичною партією Португалії і її прихильниками, таки мусить уступити до понеділка, 25-го серпня ц. р. Такий реченець поставили опозиційні Соціялістична і Народна партії та група військовиків. Останні погрозили, що якщо прем'єр не уступить до понеділка, вони готові виступити проти нього силою, тобто включити до цієї боротьби військо, що у своїх наслідках призвело б до громадянської війни та кровопролиття в країні. Помимо того, що президент Франціско да Коста Гомес запевнив опозиційні групи його старання замінити Гонсальвеса, напружения і великі демонстрації з багатьох місцевостях Португалії продовжуються. До цього спричинилась до певної міри остання заява Гонсальвеса, що він, помимо застереження політичних груп і деякої частини військовиків, рішений та може боронити себе і свої позиції. Політичні спостерігачі вважають, що прем'єр натякав на льояльних до уряду військовиків морської піхоти, командування яких виявило готовість виступити в обороні уряду. Ці ж спостерігачі також відмічують, що опанована комуністами преса, телевізійні і радіові станції „умертвили" заяву президента Гомеса, яку він виголосив перед молодими міністрами і в розмові з військовиками, натякаючи на скорі зміни в уряді. Крім того, один полк легкої артилерії перевів в ночі з 21 на 22-го серпня багатомовні „маневри" в Лісбоні, окруживши при тому державну телевізійну станцію. У пізнішій заяві Гонсальвес сказав, що поодинокі групи провійськовиків, які ввійшли до столиці, треба вважати частиною військових маневрів. Присутність військових частин в столиці викликала побоювання, що у випадку непогодження в Лісбоні можуть розгорітися справжні вуличні бої.

Генерал Спіноля закликає португальців боронити демократичних свобід

Ріо де Жанейро, Бразилія. — Перший Президент пореволюційної Португалії і головнокомандуючий португальськими революційними військами в часі повалення правої диктатури в квітні 1974 р. ген. Антоніо де Спіноля, який живе тепер на статусі емігранта у Бразилії, звернувся до португальців із закликом, щоб вони обороняли демократичні свободи і піддержували всякими доступними засобами ті визвольні сили в країні, які ставлять спротив прихильникам однопартійної диктатури. У відкритому листі, адресованому президентові Португалії Франціскові да Коста Гомезові, Спіноля звертає увагу, що теперішня політична лінія, яку стосує прем'єр Гонзальвес, є протизаконною, антидемократичною і антинародною. Уряд намагається накинути її португальському народові без його згоди. Замирення в країні, каже Спіноля, може наступити тільки у погодженні з народом і воля народу мусить бути узглядненa.

В окремому зверненні до військовиків, Спіноля закликає їх об'єднатися з народом для зміцнення демократичного руху, який змагається за свободу Португалії.

Богдан Кравців і Вячеслав Давиденко видужують після важкої операції

Ред. Богдан Кравців — Ред. Вячеслав Давиденко

Два довголітні редактори „Свободи", тепер емерити Богдан Кравців і Вячеслав Давиденко, вже деякий час тому перейшли важку операцію і тепер видужують після неї. Ред. Богдан Кравців мав операцію шлунка, а ред. Вячеслав Давиденко операцію простати й ноги. Лікарі стверджують, що реконвалесценція обох редакторів проходить задовільно й оба вони поступово повертаються до своїх зайнять, якими вони тепер на емеритурі не менше навантажені, як були під час своєї 20-літньої активної праці в редакції „Свободи" та раніше.

Нові арешти і переслідування в республіках СССР

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Найновіші вістки з СССР дають картину нових арештів і переслідувань в Грузії, Естонії, Литві і Вірменії.

В Литві проходять репресії проти віруючих католиків (т. зв. „дело Но. 345"). 11-17 березня 1975 року у Верховному Суді Литовської ССР відбувся процес Йозаса Гражиса. Гражиса заарештовано 24 квітня 1974 р. Його обвинувачували в розповсюджуванню самвидавних документів — „Хроніки Литовської Католицької Церкви", „Єпископ Т. Матуліоніс", „Процес С. Кудірки", „Розподіл національного доходу" і чернетки статті „Тобі, Литво". Гражиса засудили на 3 роки таборів. Це був його третій політичний процес. В грудні минулого року в місті Вільнюс обшукали квартири колишніх політичних в'язнів. Сконфісковано декілька примірників „Хроніки Литовської Католицької Церкви" і „Хроніки поточних подій". 30 січня 1975 року КГБ викликало на допит редактора республіканської бібліотеки у Вільнюсі, Єлену Шуляускайте. Її допитували 6 годин про розповсюджування „Хроніки Литовської Католицької Церкви" і про священика Сигитаса Тамкявичюса, який, згідно зі словами слідчого КГБ, „підбурює молодь, поширює „Хроніку ЛКЦ" і самвидавну інструкцію „Як поводитися під час слідства". 14-15 лютого на допит до КГБ викликали священика Тамкявичюса. Йому заявили, що „50% фактів в „Хроніці ЛКЦ" мають наклепницький характер" і якщо не припиниться її поява, проти С. Тамкявичюса почнуть кримінальне дослідження. С. Тамкявичюс відповів, що рішення про дальшу долю „Хроніки ЛКЦ" не входить в його компетенції. 20 лютого ц. р. Єлену Шуляускайте викликали ще раз до КГБ і погрожували їй тюрмою за мниме розповсюджування „Хроніки ЛКЦ". Коли їй дали виповнити формуляр протоколу слідства і вона перекреслила місце призначене на „відповідь", слідчий КГБ, Маоцинкявичюс сказав: „Ох нахабна жінка, відразу видно, що читала інструкцію „Як поводитися під час слідства»". В Литві переслідують також колишніх політичних в'язнів. Наприклад, Леотес Лаврінскас відбув 15 років ув'язнення. Інвалід. Йому не дають права

(Закінчення на стор. 4-ій)

Піяніст Тома Гриньків і ансамблі працівників виповнять мистецьку програму на Союзівці цієї суботи

Союзівка. — В суботу, 23 серпня ц.р., любителі музики матимуть змогу послухати фортепіянового концерту молодого піяніста і акомпаньятора Томи Гринькова, який, разом з вокально-танцювальними ансамблями Союзівки, виповнить мистецьку програму цього вікенду.

Вечором, о год. 9:30 відбудеться забава з танцями при звуках оркестри Союзівки; співає Оксана Борбич. В неділю, 24-го серпня, матиме свою мистецьку виставку образів Володимир Бачинський.

В наступну суботу, 30-го серпня, на Союзівці знову виступить з гостинним концертом кол. солістка Львівської опери і Большого театру мецо-сопрано Рената Бабак, а вечером гратиме на забаві дві оркестри — „Темпо" і „Рушничок".

Дивізійники відбудуть чергову зустріч

Ню Йорк. — Крайова Управа Т-ва кол. вояків I УД УНА інформує, що в днях 30 і 31-го серпня, ц.р. на Оселі УРСоюзу „Верховина" біля Глен Спей, Н. И. відбудеться товариська зустріч дивізійників із станиць на сході ЗСА. У зустрічі, яка розпічнеться в суботу, 30-го серпня, візьмуть участь члени Президії КУ Братства — голова інж. Юрій Тис-Крохмалюк, заступник голови Мирослав Трешневський, секретар Любомир Татух та інші. Програма зустрічі матиме ділову і розвагову частини. У діловій частині будуть обговорені справи Крайового З'їзду дивізійників, придбання фондів для дальшої праці і видання історії Української Дивізії та інше.

В суботу вечором відбудеться товариська забава з танцями, а в неділю, 31-го серпня великий концерт з участю оперної солістки Ренати Бабак і дивізійної капелі бандуристів з Нюарку. Технічною підготовою зустрічі займається Станиця I УД УНА в Ню Йорку.

МОВА МОНЕТ КНЯЖОЇ РУСИ-УКРАЇНИ ТА ЇХ ДОСЛІДІВ

(С. Г.) — „... Руські монети X-XI стт. — це дорогоцінні пам'ятки українського народу... „Вони"... зі слов'янськими написами, з портретами князів і обов'язково з рисунком так званого родового знаку Рюриковичів (тризуба або двозуба — С. Г) являються своєрідним явищем... Є це насправді одинокі руські державні документи X-XI стт., які збереглися до нинішних днів..." — читаємо в наукових збірниках «Нумізматика й фрагістика», що їх видає (по російськи!) Академія Наук УССР в Києві.

При кінці 1974 р. вийшов п'ятий випуск цього видання і в ньому м. ін. нумізмат-дослідник У. Р. Спаський в статті „На передодні тисячоріччя карбування монет Древньої Руси", пише, що М. П. Сотнікова, науковець-нумізмат Державного музею „Ермітаж" в Ленінграді, закінчила кільканадцятьрічні досліди монет княжої доби України домонгольського періоду (до 1240 р.) і склала новий повний їх каталог-корпус. В каталозі кожній монеті відведено окреме місце на її „біографію", починаючи від часу карбування аж по нинішній день. Треба сподіватися, що каталог появиться друком.

Пригадуємо, що М. П. Сотнікова, під час своїх дослідів вже виготовила й опублікувала два частинні каталоги двох великих скарбів наших княжих монет т. зв. ніженського, виораного 1852 б. м. Ніжена, Чернігівської обл., в якому було 200 срібних монет князів Володимира Великого, і Святополка Окаянного, та т. зв. київського скарбу, викопаного 1876 р. в Києві, де було 120 срібних монет тільки Володимира Великого першої його срібної емісії-групи. Каталоги були друковані в тих самих збірниках: „київського скарбу" в третім (1968 р.) а „ніженського" в четвертім (1971 р.). В біографіях монет дослідниця точно переповіла шляхи їх „мандрівки" з колекції до колекції, подала для кожної бібліографію й дуже цінні оригінальні знімки. Це здається перший раз опубліковано знімки всіх монет.

Якщо повний каталог буде так зложений, то це буде великий вклад в нумізматику Руси-України, як науки, незалежно від цього, що їх уважають за перші російські монети.

Досліди виявили, що майже всі наші княжі монети були карбовані на території теперішньої України й майже всі були там знайдені, але, як бачимо, їх вивчали не в Києві а в Ленінграді. Це пояснюють тим, що подавляюча їх більшість зберігається в Ленінграді й Москві, куди очевидно їх вивезли з України. (Зі звідомлення „Ерметажу" з 1964 р. знаємо, що на 11 відомих золотих княжих монет, але збережених тільки 10, там

Срібна монета кн. Володимира Великого, четвертої емісії-групи. Карбована в Києві в рр. 1000-1015

переховуються 7. На зареєстрованих понад 300 срібних, збережених 260, 147 є в „Ермітажі").

На маргінесі статті У. Г. Спаського треба пригадати, що перші монети Руси-України почав карбувати київський князь Володимир Великий після охрещення Руси-України 988 р., для заманіфестування постання на Сході Европи нової могутньої християнської держави — Руси-України. Тому, що вони, як бумо сказано вище є одинокими державними документами X-XI ст. ст., являються найближчими „свідками" хрещення України.

Першу княжу монету, яка потрапила до кабінетів дослідників (напевно багато їх пропало безслідно!), срібну, кн. Ярослава Мудрого, т. зв. Ярославле срібло, знайшли в Києві 1792 р. (Нині дехто квестіонує час і місце її знайдення) а другу, золоту кн. Володимира Великого, т. зв. золото, 1796 р. теж в Києві. Переломовою точкою в розвитку нумізматики України як науки являється відкриття згаданого великого „ніженського скарбу" 1852 р. і його неначе доповнення, „київського" з 1876 р. Монети тих скарбів стали основою дослідів монетного діла княжої Руси-України домонгольської доби (до 1240 р.).

Від перших днів їх появи монети стали предметом особливого зацікавлення. Нумізмати, археологи, історики, геральдики, телеграфи й другі, дуже гарячо й довго дискутували над тим, чи це справжні монети, а якщо, то хто, де й коли їх карбував та яку вони мали по-

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу $5 є міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пересторoги на часі

Промовляючи на конвенції впливового ветеранського „Американського Легіону", президент Форд у вівторок, 19-го серпня, заявив, що він буде змушений звернутися до Конгресу в справі додаткових 3-ох більйонів долярів на розбудову нової атомової зброї, якщо Совєтський Союз ще цього року не погодиться підписати домовлення щодо обопільного обмеження тієї зброї. На цій конвенції Президент також перестеріг Москву не втручатися у внутрішні справи Португалії, заявляючи, що непевна ситуація в тій країні покаже чи Совєтський Союз справді пляную додержуватись Европейської Декларації, підписаної недавно в Гельсінках 35-ма державами.

Ці дві перестороги Москві, що їх коментатори вважають найгострішими заявами президента Форда в ділянці закордонної політики від початку його президентури, дуже на часі. Попереше, хоча ще в Гельсінках президент Форд і совєтський ватажок Леонід Брежнєв твердили, що зроблено „значний прогрес" в справі обопільного обмеження стратегічної атомової зброї, то, як опісля виявилося, ціла справа в дійсності розвивається дуже пиняво, бо Москва безнастанно зволікає, висуваючи все нові вимоги, щоб дістати для себе корисні умовини та ослабити мілітарну силу ЗСА. Тому цілком правильна і на часі заява Президента, що він наразі не тільки не пляняє зменшити оборонного бюджету, а навпаки, може звернутися до Конгресу в справі додаткових фондів на нову атомову зброю, бо „наші потенційні противники" не послаблюють своєї мілітарної сили і тому ЗСА мусять бути „чуйними і мілітарно міцними". Політика „детанту" — влучно сказав Президент — в ніякому разі не означає, що Америка має втратити своє провідне місце між державами Заходу, втратити свою мілітарну потугу і заразом втратити респект ворогів і союзників.

У другій перестoрозі Москві, яка стосувалася Португалії, президент Форд також заторкнув питання „детанту". Він сказав, що,на його думку, „детант" має означати „поміркованy і стриману поведінку" з боку СССР і ЗСА, але не дає нікому права „ловити рибу в неспокійних водах". Москва, як відомо, таки старається „ловити рибу в неспокійних водах" Португалії, посилаючи португальській компартії місячно по 10 мільйонів долярів, щоб допомогти їй встановити свою диктатуру в тій країні. Крім того „Правда", офіційний орган КПСС, 19-го серпня в довшій передовій статті закликала комуністів і їхніх прихильників у цілому світі до„масової солідарности" з комуністами Португалії. Отже, також і ця пересторога президента Форда, щоб Москва не втручалася у внутрішні справи Португалії, була дуже на часі.

Наші „забуті люди"

Проблема „забутих людей", отих багатьох старших самітників, недужих та взагалі „людей в потребі", існує в кожному суспільстві, існує вона і в нашій громаді, з тією тільки різницею, що у нас про це тільки часом згадується, але відносно дуже мало робиться.

Колись було інакше. Ця проблема наших „забутих людей" була одною із головних спонук започаткування організації нашої громади та її діяльности і розвитку. Прикладом може послужити надрукування в „Свободі" з 1-го листопада 1893-го року заклику до створення Українського Народного Союзу, щоб собі взаємно допомагати, щоб спільно „один одному відкрити своє серце і спільно порадитись про свою біду та відігнати її спільними силами". Не дивo, що вже від самого початку існування Відділів УНСоюзу в їх уряді був окремий пост опікуна чи відвідувача хворих; а в касових книгах УНСоюзу від давен - давна можна подибати всілякі навіть окремі „сирітські", „запомогові" та подібні фонди, призначені власне на допомогу цим „забутим людям" та на опіку над ними.

Багато світлих і подиву гідних конкретних прикладів опіки і допомоги „забутим людям" можна знайти в нашій історії. Займались цим зокрема наші добросердечні пані, назавжди записавши не тільки в історії, але головно в багатьох серцях потребуючих свої світлі імена. Кульмінацією наших харитативних зусиль була діяльність і незрівняні досягнення нашого ЗУАДКомітету в допомозі скитальцям. Сьогодні про наших „забутих людей" ще найбільше пам'ятає Союз Українок Америки, але й ця акція ще далека від всеохоплюючої.

З редакційної кореспонденції можна б навести багато конкретних прикладів таких наших „забутих людей"; старших віком самітників, хворих, включно з такими, що більше чи менше оправдано перебувають в державних закладах для умовохворих.

Якщо мати на увазі, що мірилом засягу й інтенсивности кожної нашої акції є щорічні збірки фондів на їх ведення та пожертви на такі фонди, то можна б прийти до логічного, але якже помилкового заключення, що проблема „забутих людей" у нас цілком не існує. Вона існує, існує в повній своїй ширині і гостроті, тільки ми про неї забуваємо.

Продаж зерна для СССР спричинить підвишку в цінах — признає секретар Батц

Вашінгтон. — Секретар сільського господарства Ерл Батц, який досі твердив, що продаж великої кількости зерна для Совєтського Союзу не спричинить „значних підвишок" в цінах харчових продуктів у ЗСА, у четвер, 21 серпня, заявив на пресовій конференції, що купівля Совєтським Союзом 9.8 мільйонів тонн зерна ще цього року може спричинитися до 1.5-відсоткової підвишки в цінах харчів. Він також сказав, що в загальному, вони на харчові продукти можуть зрости на 9 відсотків, але кількакратно підкреслював, що продаж зерна на Совєтському Союзові буде тільки однією із причин цих підвишок.

Франц Липа

Ліва опозиція в СССР

Від початку існування Совєтського Союзу його верховоди твердили, що вони є єдиними у світі представниками волі народу. Тих, які не погоджувалися з їх твердженнями і в будь-який спосіб заперечували непомильність керівників партії, уважали ворогами народу і в різний спосіб позбувалися їх.

На підставі докладних інформацій, Роберт Конквест написав книжку „Великий терор", в якій доказує, що під час сталінського деспотизму в роках 1936 - 50 було зліквідовано щонайменше двадцять мільйонів населення, що дорівнює жертвам Совєтського Союзу у Другій світовій війні.

Згідно з певними джерелами, тільки в роках 1938 - 39 один мільйон членів комуністичної партії Совєтського Союзу було арештовано, з яких після смерти Сталіна звільнено всього п'ятдесят тисяч осіб. Що сталося з іншими арештованими, легко здогадатися. За часів Хрущова настала коротка відлига, але за Брежнєва повернено знову до сталінської методи.

Та мимо небезпеки переслідування, в 1960-их роках піднесла голову опозиція, голос якої було чути переважно у вільних країнах світу. Щоправда, ця опозиція була слаба, її членів Кремль опльовував, ізолював і переслідував. А теперішні критики комуністичної системи, яких на Заході називають дисидентами, не творять якогось широкого суспільного руху. Існують критики, які принципово виступають проти комунізму, з інтелектуальні критики, націоналістичні (в Україні) і релігійні. але є і ліва опозиція, яка бореться за „чистоту соціялізму".

Недавно Борис Левицький з Мюнхену, знавець совєтських відносин, опублікував німецькою мовою книжку „Ліва опозиція в Совєтському Союзі". На його книжку покликується часопис „Нової Цюріхер Цайтунг", який публікує англійською мовою місячник „Швайцарськиі огляд світових подій".

Зміст книжки Б. Левицького базований частинно на писаннях відомих на Заході дисидентів, частинно на підпільній літературі „Саміздат". Вартість праці Левицького полягає на спробі виявити різні концепти і напрямки совєтських лівих дисидентів.

Левицький ділить совєтську ліву опозицію на три категорії.

До першої категорії зараховує він лібералів або демократів, які, як Сахаров, здобули собі славу своїми активними виступами в обороні прав людини.

Друга категорія опозиції складається з різних груп, які звуть себе демократичними соціялістами. До цієї категорії належить група, яка видає часопис „Сеятель" (Сівач). Провідники цих груп не вірять ані в доцільність спонтанної нелегальної акції, ані в можливість якоїсь серйозної демократизації в рядах партії. На їх думку, тільки через політичне освідомлення народів СССР можна було б добитися зміни в партійному керівництві. Ліберали закидають демократичним соціялістам, що їхнє політичне кредо не має конкретного концепту.

Третя категорія лівої опозиції — це група людей, які називають себе партійними демократами або реформованими комуністами. Визначним представником цієї групи є марксист Рой Медведев, якого усунено з комуністичної партії Совєтського Союзу. Медведев рахує на внутрішній процес еволюції в лоні комуністичної партії і відкидає всяке засудження совєтської системи. Він вірить, що, крім домінуючого правого консервативного крила в партії, існують деякі елементи, які симпатизують з його концепцією. Медведев покладає надію на нарoстаючу політичну зміну поглядів серед молоді й інтелектуалістів.

Крім цих трьох головних категорій лівої опозиції, були, а може й ще є, інші групи. Левицький підкреслює зокрема групу „старих большевиків". Це ті, які за ери Сталіна були арештовані і тільки якась частина їх за Хрущова в році 1953 була звільнена з концентраційних таборів. У 1950 роках з цієї групи почали пропагувати десталінізацію і реставрацію норм Леніна. Але вони не зуміли розвинути свій вплив. Левицький згадує також інші нелегальні рухи, як: Ліга комунарів, Партія справжніх комуністів тощо, які в різних періодах часу намагалися заохочувати нарід до безпосередньої акції. Визначним представником тих груп був генерал Петро Григоренко, якого комуністична влада проголосила ментально хворим і вмістила в одній з відомих психіатричних клінік. Але ці законспіровані ліві групи совєтська безпека викрила і їх членів зліквідувала.

Майже всі члени лівої опозиції є згідні щодо критики теперішньої совєтської системи. Вони закидають комуністичній партії відхилення від оригінальних засад комуністичної програми і твердять, що Совєтським Союзом править партійний апарат упривілейованої кляси плазунів, які не допускають одвертої і вільної думки.

Згідно з твердженням представників лівої опозиції, марксизм - ленінізм скам'янів, а на його місце введено ідеологію оправдання чи виправдання, інакше - фасаду, якою совєтські правителі намагаються узаконити їхню систему домінації.

Ліві критики звертають увагу на брак демократичного контролі совєтським суспільством і приписують такий стан упривілейованій консервативній клясі державних бюрократів. За винятком Медведева, всі визначні члени лівої опозиції характеризують теперішню совєтську систему як „державний капіталізм".

Преса в СССР так зорганізована, що служить виключно інтересам і безпеці бюрократичних правителів, що не є згідне з принципами демократичного соціялізму. Щоправда, від якогось часу державний монополь преси підміновує т. зв. „товариш транзистор" (підпільне радіо), але в загальному цензурна система за царських часів в порівнянні до теперішньої совєтської була „невинною дитячою грою".

Тому народи Совєтського Союзу перестають цікавитися політичними проблемами і стають пасивнимиіндивідуалістами. Дисидент Е. Варга пише, що суспільність в СССР „входить у світ особистих і родинних потреб і намагається створити малобуржуазну систему життя". Поза працею пересічний громадянин думає головно про те, як би то набути речі споживання.

Цікавою є для нас, українців, проблема національних меншин у Совєтському Союзі. В цій справі ліві критики однодушно осуджують політику Кремлю відносно національних меншин, уважають її за реакційну і насичену російським шовінізмом. І хоча часами філософія лівих критиків різниться, всі вони бачать перед собою підставову мету. Різниці між ними обмежуються головно до роду тактики, тобто до питання, в який спосіб осягнути бажану зміну державної системи.

І тут Левицький наводить дебату між лівими дисидентами відносно детанту. Деякі з них, особливо ті з німецького табору, переконані, що вільний світ своєю співпрацею з совєтськими лідерами, але, якщо той же вільний світ рішиться з ними співпрацювати, повинен за ціну співпраці домагатися від Кремлю внутрішньої реформи. В ефективність такої реформи деякі, як Медведев, не вірять. Він (Медведев) уважає, що всяке відхилення від політики детанту в розумінні Кремлю і зв'язування його зі специфічними умовами було б водою на млин кремлівських ватажків. Виходить, що північний ведмідь грається з вільним, але переляканим ягнятком.

„Хто знає, що буде завтра..."

(Вакації у Франції — не як щороку)

Париж (Т. Дж.). — Читачі „Свободи" вже за роки звикли до їхніх дописів з Парижу, у яких мова про чотири тижні платної відпустки у Франції, про традиційне порожніння столиці на липень і серпень, про повну пустку в половині серпня, про вагітних жінок на вулицях (ці не їдуть на вакації, бо „відпочинуть" у клініці її після пологів), про масу чужинецьких туристів.

Та цього року крім звичайної картини є і надзвичайні. Країна бо має 900 тисяч зареєстрованих безробітних, а це багато. Зокрема — являє психологічний шок, бо ще два роки тому у Франції безробітних було ледве 30 тисяч. Фактичний шок являє собою постійний ріст цін, що помітно утруднює життя. Усі опити прилюдної опінії стверджують поважну тривогу загалу щодо майбутнього, і тут мало помагає дотеперішній оптимізм уряду.

А уряд міцно критикований опозицією, досі таки проповідував оптимізм. У кінці червня сам Президент заявив, що підстав для тривоги за майбутнє нема, тому закликав спокійно виїжджати на вакації й не думати про біду. Дотепні французи перефразували промову голови держави так: „Задок у воді, писок на сонці — не думайте про завтра"...

І коли кожного року на вакації виїздять з дому 25 мільйонів французів (рівно половина населення), то цього літа, не зважаючи на безробіття і непевне майбутнє, виїхало на 5 відс. більше. На вакації люди віддають останні ощадності, виходячи з заложення: „Хто знає, що буде завтра".

Міжнародне життя поза португальською кризою і конференцією у Гельсінках, до якої французи поставилися винятково байдуже, зважаючи її зовсім неконкретною справою, — не принесло багато новин. Тому преса годує читача скорше культурними розвагами, як, наприклад, проблеми, репортажі з побереж, та дискутує проблему „монокіні", тобто купальних одягів без стаників. Спеціялізований інститут навіть провів дуже серйозний опит на цю тему й ствердив, що 7 відс. опитаних не мають нічого проти відкритих жіночих грудей на пляжах. Половина навіть не мала б нічого проти повного нудизму жінок, в меншому відсотку погоджуючись на голих чоловіків... Цікаво, що в мотивації такої постави мова про гігієну, про „необхідність протиставлення бездушності життя", але нема згадки про естетику. Це мабуть тому, що досі роздягаються зовсім лише кращі представниці жіночого роду.

Дехто з противників такого способу купання скидає вину за „деморалізацію" на чужинців (стара французька звичка). Закордонна преса —як звичайно — говорить про фривольність французьких жінок. З обох боків дискутується питання кількости туристів. У зв'язку з ростом цін у Франції та девальвацію доляра, американців цього року менше на 10 відс. Але німців прибуло понад 2,5 мільйона, зросло число японців, і тому рівновага утримується. Французи більше як звичайно кинулися на помешкання з з можливістю варити, щоб уникнути здорожіння ресторанів. Зросла кількість виїздів „на село", де дешевше, і „до родини", де звичайно найдешевше. Але готелі й „кемпінги" заповнені. Дуже бо цього року до Еспанії поїхало французів на 20 відс. менше, там бо стало дорожче, а крім того безпланова індустріялізація країни псує пляжі й взагалі екзотичний характер Еспанії, який досі притягав туристів настільки ж, наскільки й низькі ціни. Кипр — зовсім відпав. Греція та Югославія також подорожіли, а зокрема подорожів транспорт, тож багато французів лишилися „дома", уважаючи, що й так уже бачили багато.

Але життя у Франції не вичерпується вакаційними проблемами. Опозиція підготовляє на осінь широкі акції, зокрема соціяльного порядку. Уряд себе потішає „марними" переговорами з робітничими синдикатами, що їх мав прем'єр у перших днях липня. Але нічого з цього оптимізму не поділяє. Тим більше, що й сам Президент, перед виїздом до Заїре, заявив, що оптимістичні надії уряду не виправдалися, і з початком вересня буде проголошений новий плян господарського оздоровлення шляхом, в першу черту, збільшення внутрішньої консумпції; а в другу — шляхом „повного переставлення" продукції на „нові рейки", бо „ніколи не може бути так, як було давніше", зокрема в тих мутаціях, що їх переходить сьогодні весь світ.

Ця дуже загальникова заява нікого не переконала. Загал бачить у цьому кінець оптимізму, а опозиція пробує доказати, що „цю" вона бачила „завжди" й секрет виходу лише в її руках. А тому лідер соціялістів зажадав, щоб уряд, проголошуючи на початку вересня свій господарський плян, постановив у парляменті, який збереться на надзвичайну сесію, питання довір'я і був готовий до переди-

(Закінчення на стор. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

„Святі корови"

Цікаву новину передала в листі сестриця з України, що там, у нас, під Зелені Свята, ще далі замаюють коровам роги, „як колись бувало". Правда, — зауважує меланхолійно дорога сестриця, — що тих корів уже є celi небагато, та й насуть з її тепер, звичайно, старі баби і діди... „Але звичай заховався".

Колись, пригадую, в днях мого дитинства, в Зелену Суботу, корова верталася з паші, як королева, або молода з церкви, після шлюбної церемонії. В неї справді пишався на голові, а радше на рогах, красний вінець, майже такий самий, як у молодої, сплетений з зілля, барвінку гй сухоліття, удекорований кольоровими лентами - стяжками. Таке заквітчування корови (чи корів) не приходилось легко пастушкові: насамперед треба було її, коровицю, гимость підманути, чи то шматком хліба, чи паляницею, щоб стояла тихо і не „фукалася", не перешкоджала в декораційній роботі. Запліталося розмарином, ятінкам і телятам, хоч у випадку телятому це був даремний труд, бо телята, як звичайно — дурні, зараз бігли в корчі і буцалися з якимось пеньком ги з деревиною так довго, поки не позбулись всіх прикрас. За гарно замаєну корову, що принесла на голові свій „май" аж до стайні, пастушок звичайно діставав від тата нагороду — пару шелягів „на пиво".

Звідки цей старовинний звичай приблукався в наші строни, в підльвівське село В., Бібрецького повіту, не берусь вгадувати гу гдоретизувати, в кожному-буде разі він свідчить, — як сказав би дехто, вчений за мене, — про високу хліборобську культуру наших предків, що процвітала ще довго - довго до християнської ери. А колега Лев Орлигора, він же основоположник і проповідник РУН-Віри, сказав би, що культивування таких прадавніх звичаїв тільки потверджує його вчення, що наш, мовляв, український нарід виводиться з колиски людства — Індії, де корова, як відомо, є предметом обожнювання й релігійного культу, звідки походять так звані „святі корови".

Чи воно було так, чи сяк, чи інакше, чи ми виводимось з Індії, чи з Месопотамії, від кімерів, чи від сумерів, так чи так, ти з якимось неописаним зворушенням прочитуєш ці дорогі твоєму серцю рядки, писані рукою рідної сестриці з України, що... „в нас ще далі замаюють коровам роги", хоч це вже стукнуло три з половиною десятки років від першого нашестя „визволителів", хоч за той час колгосп наш уже три рази „укрупнювали" і „розкрупнювали", хоч стару церковцю давно вже замінили в „пам'ятник мистецтва", і „дзвона в ній давно не гуть", ні Божого слова...

Ікер

Олександер Дражньовський

Бойки — нащадки славних боїв-кельтів

3

Бо бойків називали галлійським Агасфером. Крім тих головних напрямів боївської експансії (Італія, Центрально - південна частина Европи, Галичина і Мала Азія) про них згадують і в Англії („бой, бойс" мусить мати з цим якесь пов'язання), про них є також згадки над Азовським Морем. Вони були теж перевізниками по Дунаю військового постачання для Греції. При тій нагоді вони відкривали найкращі місця для майбутнього поселення й мабуть вказували на них своїм племінникам русам, волохам і другим.

То чому не могли вони теж бути поміж тими легендарними (вже і для Нестора) першими основниками (бої —) полянського Києва, який, коли наступило головне переселення - русів („Избрашася ѣх три братья с родом своим и пояша по собѣ всю Русь и придоша". Літопис Нестора). Тоді Поляни прийняли назву Русь.

В Україні залишилося і досі багато назв, що свідчать про колишнє поселення боїв (подаю за нинішнім виказом більших місцевостей): Бойківщина (центральне Подніпров'я), Бойки (біля Ніжина) Боякiвщина (Білорусь) і багато дрібних назв по всій Україні як: Бойкевичі, Бойкова, Бойкове, Бойка Гора, Бояни, Боярчук, Боянець, Боянка, Боярка, Боярівка, Боярщина, Бояве, і багато інших, похідних від „бой - ", „бой - " як хоч би недавно відкопана твердиня, пристань Воїн над Дніпром в гірлі р. Сули і Воїнова Гребля — городище на кордоні Полтавщини зі степів, що охороняло від наступу орд (Ніні, на жаль, залиті Кременчуцьким Водосховищем). А взагалі, говорячи про городища, скільки тих назв „Городище" в Україні.

Чехо - Словацька Академія Наук звітує, що бої були великими майстрами в будові укріплень і вони були безсумнівно при будові Крилоса біля Галича, Києва, Галича над Дунаєм і Білгорода Дністровського. По дорозі галлійських поселень лишилося теж багато назв, як Новгород і Білгород (може колись Бой - город). Їх теж декілька було збудовано на наших землях у перехідній добі між Антською Державою і Київською Руссю, якраз у часі кельтської експансії на схід.

Археологічні розкопки останніх часів знаходять щораз більше кельтійських погребень з тих часів, на що вказують захована в похоронній попелі застібки (срібні) і кельтійські мечі, як теж цілі горбкуваті кладбища (кумулюс), характеристичні по дорозі кельтійського поселення.

Минали століття і тисячоліття і вони не були коротущі, як нам тепер може здаватися, але історично довші, тому що ніщо не записувалось, а передавалося тільки з пам'яти.

Але ця традиція липнилась: — Русь прийшла з-понад Дунаю. —

Проф. М. Грушевський сумнівається в цьому, але ніде нема написано в літописах, що з півночі. Варязька (чужинна) Русь до Києва і Новгорода прийшла з півдня.

Суздальсько - переяславський літопис із XIII-го століття пише проту зайшлу Русь: „Латина... безстидіє взємше от худих римлян... почали ходити в кошулях (лат. — касуля), в кратких сорочіцах (сорочках) і межинокіє показывати і кротько-ліє носити і яки чвар в ногавици..."

Це могли бути тільки бойки зі своїми „міні - сорочками", що згіршували, або й провокували цнотливих киянок.

Може здаватися, що я пересаджую, добачуючи всюди боїв (чи бойків), але коли переглянути якінебудь праці про кельтів - галлійців, то всюди обов'язково згадується про боїв — як про найбільше і найбільш пробоєве плем'я. Є теж опінія, що вони творили в Галлії певного роду провідну верству поміж усіма племенами. Не має сумніву, що слово боярин має перше походження від боїв (бої - вари — боївська влаcть, старшина). І вони, мабуть, були тісно пов'язані верствою в організації Галицької, Волинської (може теж Бoлiнської...) і Київської Руси.

І без сумніву від них походять такі слова як господар, кметь, воїн, бій, теж Боян (це ще й досі загадкове ім'я)) було зв'язане з боями. „Воян бо віщий" у „Слові о полку Ігоревім" що був на бардів - друїдів, що були і жерцями і віщунами, і народними півцями серед кельтів. Недаром така аналогія між „Словом о полку Ігоревім" та „Піснею про Роланда". Барди-друїди були теж учителями у шкільних школах у Галлії, в яких, як згадує про це Ю. Цезар, учили теж інтенсивно і. погрецьки. Бандура мабуть також західного походження, бо її можна зустрінути в музеях Франції і Швайцарії.

Пригадалось мені тепер, що мати Тараса Шевченка була з родини Бойко. Напевно й йому передалася генетична старинна кров боїна - друїда — віщуна, тому він так геніяльно зумів оспівати вічну славу своєї нації, та відчути її страждання, і стати її учителем і пророком.

Кінчаючи про початкову реляцію про наших бойків, згадаю тут найдавнішу приповідку, яка була часто цитована у середньовіччі (за Плавтом, римським автором комічних драм із 3 - 2-го століття до Хр.): Boius est — Boiam terit", що по-бойківському значить „бойком є і бойкиня попала-му-си" або, парафразуючи, „бойком родився, бойком і в(г)мреш, а як бойкиню маєш, то бойчення „здибаются", такі самі, як ті, з-перед 1000 чи 2000 років.

(Кінець)

Доброчинний пікнік УККА повіту Морріс, Н. Дж.

Айронія, Н.Дж. — Цієї неділі, 24 серпня, Відділ УККА повіту Морріс, Н.Дж., влаштовує пікнік в „Санед Фан Віч Клаб" в Айронія, Н.Дж., при шляху ч. 513. Пікнік почнеться в 12 год. дня і триватиме до 9-ої вечора. Між іншим, на пікніку має бути приявний Володимир Дремлюга, недавній емігрант із СССР, особисто знайомий з Раїсою Мороз і Юрієм Шухевичем. Прибуток з пікніку призначений на допомогу українським політичним в'язням у СССР. Вступ на пікнік і повний буфет виносить 5 долярів для дорослих, а 3 доляри для дітей. За інформаціями та квитками звертатися до І. Пелех — (201) 539-7819 і до З. Онуфрик — (201) 584-6954.

Повідомляємо наших Членів, що у виконанні постанови XXXII З'їзду ОДВУ для змін статуту, відбудеться

в днях 30, 31-го серпня та 1-го вересня 1975 року

НАДЗВИЧАЙНИЙ З'ЇЗД ОДВУ

на оселі ОДВУ ім. Ольжича

у ЛІГАНТОНІ, Па.

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ

Лісові Мавки

запрошують Вас на

ДЕСЯТИЙ

ЗАЧАРОВАНИЙ ВЕЧІР

27-го вересня 1975 року

год. 9-та вечора

Оркестри ТЕМПО і CREATION

SPAGHETTI WORKS

85 St. & Lexington Avenue, New York City

Вступ 5.00 дол. Буфет

Члени Ради Директорів, Члени Управ, Члени, Змагуни і Симпатики Українського Спортового Клюбу і Українсько-Американського Футбольного Товариства в Ню Йорку висловлюють цією дорогою побажання найскорішого повернення до кріпкого здоров'я своєму Довголітньому, Невтомному і Заслуженому Почесному Членові — ВИСОКОПОВАЖАНОМУ ПАНОВІ

Євгенові Лисняковi

який зараз перебуває в лікарні Mercy Hospital, Room 323, 1000 North Village Avenue, Rockville Center, Long Island, N.Y.

Подаємо до відома зацікавленим, що лікарі покищо не дораджують п-ові Є. Лисняковi прийняття відвідувачів (поза членами Родини) і телефонів. Одначе, ми віримо, що п. Лисняк буде вдячний за письмові картки-привітки.

ГРИБИ. ЕМАЛЬ
К. ШОНК-РУСИЧА

„ХТО ЗНАЄ, ЩО БУДЕ ЗАВТРА...”

(Закінчення зі стор. 2-ої)

часних виборів. Що це значить у країні, в якій більшість (у президентських виборах) мала лише не повних 2 відсотки переваги, — пояснювати не треба. Це викликає специфічний клімат, який буде темою нашого чергового допису.

Колишній прем'єр де Ґолля, Мішель Дебре, як і інші колишні міністри, з позиції прихильности до уряду, звертає увагу, що уряд досі не представив французам всієї складности ситуації і великих небезпек, що стоять перед усім світом у господарській ділянці. І він виступає проти доцьогочасних оптимістичних , заяв уряду й президента. Його критику потверджують різні факти. Почавши від того, що Президент казав, що разом з канцлером Західньої Німеччини домовився до спільних заходів для господарського піднесення від осени. Не знаємо, до чого вони домовилися, але уряд Західньої Німеччини офіційно заявляє, що кількість безробітних там на осінь ще зросте (безробіття там осягнуло 1,5 мільйона).

Дебре уважає, що треба погодитися на господарську стаґнацію, бо, щоб повернутись до колишніх 6 відс. росту продукції, треба б працювати 60 годин тижнево. Отже — слід задовольнитися і двома відсотками в кращому випадку, а щоб не попасти в кризу з усіма її різноманітними наслідками, треба залізної дисципліни й певної самопосвяти.

Розуміється, що ліва опозиція „має вихід”. Для неї все просто: збільшити внутрішнє споживання, накласти податки на суперприбутки, удержавнити заводи, банки, обнизити вік виходу на емеритуру... Лише ніхто з тієї лівиці не дає поради: як стримати інфляцію, коли підприємства навантажити новими фінансовими обтяженнями?

Тому, доки у Франції панує спека, коли дійсно половина населення сидить „із задком у воді й писком на сонці”, папір витримує всякого роду дискусії й найоптимістичніші заяви. Причин для паніки нема, бо Західній світ ще настільки багатий, що може роками витримувати безробіття і спокійно шукати виходу з нової ситуації. Але осінь буде у Франції „гаряча”, бо люди повернуться без грошей, стануть перед проблемами вирядити дітей до школи, зробити закупи палива на зиму і т. п. А що лівиця наставлена навіть на кризу уряду, розв'язання парляменту й нові вибори, то ситуація справді небезпечна.

Австралія продала додаткову кількість зерна для СССР

Мельборн, Австралія. — Ассошіетет Пресс інформує, що австралійський уряд погодився продати додаткових 250.000 тонн зерна для Совєтського Союзу і доставити його до СССР до кінця травня 1976 року. Закупи зерна урядом СССР в Австралії, на загальну суму 119 мільйонів долярів, виносять один мільйон тонн. Представник уряду Джек Касс заявив, що поліпшені відносити між обидвома країнами дозволили на того роду торговельні трансакції.

ОКРУГИ СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ!

НАРАДА

Представників Округжних Комітетів УНСоюзу

Стейту Ню Джерзі: Нюарку, Джерзі Ситі, Перт Амбой і Пассейк

— відбудеться —

в п'ятницю, 29 серпня 1975 р.

Початок о годині 7-ій вечора

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ

в Ірвінґтоні, Н. Дж., при 140 Проспект вулиці

- На порядку нарад: Стейтовий День УНСоюзу.
- Приявність усіх представників Округ та членів Комітету Союзового Дня обов'язкова і конечна.

ЗА КОМІТЕТ ДНЯ УНСОЮЗУ:

С. Островський, голова — Галина Гаврилюк, секретар — Стефанія Стеців, касир

День отця Старуха в Міллвіллі

Як читаємо в проклямації виданій Міською Радою: „Першого червня ц.р. в Міллвіллі, Ню Джерзі був день Отця Старуха.”

Цього року минуло 60 років як церква св. Миколая в Міллвіллі стала осідком української католицької парохії в південному Ню Джерзі, включаючи Вудбайн і Вайлдвуд. Дня 29-го травня сповнилося 50 років від цього часу, як отця крилошанина Миколу Старуха висвячено на священика. Місто Міллвілл з українською громадою обходили урочисто ці обидва великі Ювілеї.

о. Микола Старух

У неділю 1-го червня вже перед годиною 3-ою по полудні парохіяни, гості та запрошені священики сходилися до церкви, щоб бути готовими на привітання Владики.

Вже пів години перед третьою, майже один з перших, приїхав Владика Василь Лостен.

О годині 3-ій церковна процесія в супроводі священиків: о. Ювілята Миколи Старуха, о. радника Василя Головінського, о. д-ра Івана Білянича, впровадила Владику до церкви. Перед Владикою, на вишиваній подушці, крилошанський хрест ніс внук о. Старуха, Адріян.

В притворі, дві дівчинки Романюк і Панчишин, подали китицю квітів, а д-р Іван Галій і Степан Романюк привітали Владику словом і за звичаєм хлібом і сіллю.

Під спів церковного хору, під диригентурою Петра Пруса, „Буде Ім'я Господнє” благословляючи свяченою водою, пройшов Владика на підвищення і засів поміж вірними.

Перед початком св. Літургії перевів Владика вложення нагрудного крилошанського хреста о. Ювілятові.

У св. Літургії, яку відправив Владика, брали участь о. душпастир - Ювілят, о. радник Василь Головінський і о. д-р Іван Білянич. По прочитанню - співі св. Євангелії, проповідував Владика, звертаючи увагу на потребу покликань (українською та англійською мовою), а опісля проповідь виголосив о. шамб. Мирослав Харина, накреслюючи шлях українського священика. По скінченні св. Літургії відпроваджено Владику до парохіяльного дому, а о. Ювілят роздав пропам'ятні образки. Всі в церкві від'їхали до української залі на летовище. Священики і дехто з гостей та родини, по короткім відпочинку, також від'їхали до української залі.

При вході, до залі, присутні привітали Владику та отця Ювілята з дружиною оплесками.

При головнім столі, окрім Владики і о. Ювілята з дружиною засіли: о. шамб. Мирослав Харина з дружиною, о. радник Василь Головінський з дружиною, о. Михайло Пиріг з дружиною, о. радник Тома Бариляк, о. д-р Іван Білянич, о. радник Петро Липин, о. мітрат Іван Данилевич — УАПЦ св. Петра і Павла в Міллвіллі з дружиною, священики рим-кат. церкви св. Івана, Баско, Міллвілл, д-р Іван Галій з дружиною, Степан Романюк з дружиною, д-р Іван Головінський з дружиною.

Бенкетову програму розпочав церковний хор піснею - молитвою „Отче Наш” і благословенням Владики, а д-р Іван Ґалій, як провідник бенкету вніс святочний тост. Голова Комітету, Степан Романюк — комішенер міста Міллвіллу привітав присутніх. Внуки о. Старуха — Анастазія і Адріян, з цвітами склали побажання від родини.

Під час бенкету при головнім столі представлено всіх гостей, родину і визначних осіб із Міллвіллу. Опісля прочитано привіт Блаженнішого Иосифа по-українськи і в англійськім перекладі, який присутні прийняли повстанням із місць і оплесками. З браку часу — дальші привіти зазначено тільки відчитанням прізвищ тих, які прислали привіти.

З привітами виступили також присутні на залі: о. д-р Іван Білянич, д-р Микола Ценко, мґр Мирон Утриско та посадник міста Міллвіллу Едвард Г. Сальмон, який вручив о. Ювілятові гарно оправлену проклямацію, якою проголошено день 1-го червня 1975 р. як день о. Миколи Старуха в Міллвіллі.

Після привітів виголосив промову, узгляднюючи дати з життя о. Ювілята, д-р Іван Головінський, давній парохіянин парохії Міллвіллу. Зміст промови англійською мовою передав Степан Романюк.

Черга в програмі свята прийшла на танцювальну групу „Чайка”, коло 30 дітей українського походження міста Міллвіллу і околиці, учителем яких є Мирослав Солтис із Філядельфії.

Всі діти другого або третього покоління.

Наприкінці о. Ювілят склав щиру подяку всім разом і кожному осібно. Отець мітрат Іван Данилевич, по короткій промові, провів кінцеву молитву.

По офіційному закінченню ще довго в черзі стояли гості та парохіяни щоб особисто привітати з ювілеєм о. крилошанина Старуха та його дружину Софію.

Приятелі, парохіяни і гості зробили ювілей о. крилошанина святом в Міллвіллі. Мабуть таки єдиним та незвичайним було відзначення вшанування праці і заслуг о. крилошанина для церкви і громади, виявлене в офіційній проклямації виданій Міською Радою міста Міллвіллу, проголошуючи „Першого Червня 1975 року днем Отця Старуха”.

Н. Н.

Пожертви „Замість квітів на свіжу могилу” мого покійного МУЖА

бл. п. Василя Гусара

зі щирою подякою передаю на Фонд Української Літератури при Ратґерс Університеті в Ню Бронсвік, Н. Дж.

ДАРІЯ ГУСАР

Жертвували:

д-р Р. і Г. Дикий	$20.00	інж. Р. і Г. Ратич	$20.00
п. Т. і О. Нирі	20.00	п. В. і Ю. Безсонів	20.00
п. М. і М. Слободян	25.00	п. П. і Т. Панкевич	20.00
п. К. і В. Дуб	20.00	п. П. і О. Бокало	20.00
п. М. і Ю. Петришин	20.00	п. Н. Савка	20.00

Замість квітів на могилу нашої Дорогої ТЕТИ

КАМІЛІ з АНДРУХОВИЧІВ БОБЯК

складаємо на Патріярший Фонд у Римі до рук Їх Блаженства Патріярха Иосифа I 50.00 долярів.

Ірина БУКОСМСЬКА
Володимир ГІРНЯК
Микола і Люна ГІРНЯК

КОМІТЕТ
ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ
МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УККА
при співпраці
ВІДДІЛІВ УККА СХІДНЬОГО ПОБЕРЕЖЖЯ ЗСА та КОМІТЕТУ РОКУ ЖІНКИ
— влаштовують —

в неділю, 21-го вересня 1975 року

ВЕЛИКУ ВСЕНАРОДНУ МАНІФЕСТАЦІЮ

З НАГОДИ

200-річчя Незалежности Америки, 100-річчя Українського Поселення в ЗСА

ТА

Дня Української Жінки-Політв'язня

ПРОГРАМА

1. О год. 10-ій ранку: БОГОСЛУЖЕННЯ в українських церквах Ню Йорку.
2. О год. 2-ій по пол.: МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ПОХІД — П'ятою евеню від 58-ої вулиці до Брасит Парку.
3. О год. 3-ій по пол.: МАНІФЕСТАЦІЯ — в Брасит Парку між 40-ою та 42-ою вулицями.
4. О год. 4-ій по пол.: ДЕМОНСТРАЦІЙНИЙ ПОХІД — під будинок Об'єднаних Націй.
5. О год. 5-ій по пол.: ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ — на Гаммершилд Плаза напроти будинку Об'єднаних Націй.

Збірка о годині 1:30 по полудні на 58-ій вул. на схід від 5-ої евеню.

ГРОМАДЯНИ: Візьмім масову участь у цій маніфестації й покажім, що ми — це одна, велика, об'єднана українська громада, свідома своїх прав та обов'язків супроти нашої прибраної Батьківщини-Америки, та нашої Матері-України!

Задемонструймо нашу вірність ідеалам ВОЛІ та СПРАВЕДЛИВОСТИ, що лягли в основу побудови ЗСА!

Підчеркнім творчий вклад українських поселенців в Америці на протязі сто років в розбудову культури і правопорядку Америки!

Піднесім наш голос протесту в обороні позбавленої основних людських прав та жорстоко переслідуваної УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ-ПОЛІТВ'ЯЗНЯ!

Запротестуймо проти всякого насильства комуністичної Москви над Українським Народом на його прадідних землях і даймо йому нашу повну піддержку в його боротьбі за ВОЛЮ й СПРАВЕДЛИВІСТЬ!

Гантер, Н. Й. ***Гантер, Н. Й.***

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ

ІРИНИ БЛАГІТКИ

відбудеться в днях

30 і 31-го серпня – 1 і 2-го вересня 1975 року

В ДОМІ при ДОРОЗІ 23А

(Навпроти відомої крамниці з медом)

З глибоким смутком повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 17-го серпня 1975 р. відійшов у Вічність у Рочестері, Н. Й., проживши 75 років, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО

бл. п.

МИХАЙЛО БАБІЙ

народжений у Серафинцях, учасник Визвольних Змагань, бувший учитель і директор народних шкіл на Рідних Землях.

Горем прибиті:
дружина — ВАСИЛИНА
дочка — ВІРА з мужем ВОЛОДИМИРОМ
внуки — МАРТА, ЛІДІЯ, МАРКО

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Друзів і Знайомих, що 20-го серпня 1975 р., ненадійно, відійшла від нас на 62-му році життя наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ І СЕСТРА

бл. п.

АННА КОЛОДІЙ з дому ГИЖКИЙ

ПАНАХИДА за спокій Душі — у п'ятницю, 22-го серпня, о год. 8-ій вечора, у похоронному заведенні Сенко, 213 Бедфорд Авеню, Бруклін, Н. Й.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 23-го серпня 1975 року о год. 9-ій ранку з церкви св. Духа в Брукліні, після св. Літургії о год. 12-ій полудня на українському православному цвинтарі у Савт Бавнд Брук, Н. Дж.

Горем прибиті:
син — ОРЕСТ з дружиною та дітьми
дочка — ІРЕНА з чоловіком і дітьми у Франції
сестра — ЕВГЕНІЯ з чоловіком та родиною
брат — ОСИП з дружиною і дітьми в Україні

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Знайомих та Українську Громаду, що з Волі Всевишнього відійшла у Вічність по довгій і важкій недузі в ранніх годинах, 21-го серпня 1975 р. у Філядельфії, Па. на 49-му році життя

бл. п.

КАТЕРИНА з ТАРНАВСЬКИХ БІЛИНСЬКА

ПАНАХИДА за спокій душі Покійної відбудеться в понеділок, 25-го серпня, о год. 8-ій вечора, у похоронному заведенні Насевичів при 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН у вівторок, 26-го серпня 1975 р. о год. 8-ій ранку з похоронного заведення до української католицької катедри Непорочного Зачаття при Френклін вул., а після Служби Божої тіло Покійної буде похоронене на українському католицькому цвинтарі у Факс Чейсі.

Про молитви за душу Покійної прохають прибиті горем:

муж — ПАВЛО
донька — ВІРА ХРИСТИНА
сестра — МАРІЯ в Україні
Близька і дальша Родина в Америці й Україні

З глибоким жалем сповіщаємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 20-го серпня 1975 року, о 9-ій год. вечора, відійшла з цього світу під час тяжкої операції, наша Найдорожча ДОНЕЧКА, ДРУЖИНА, МАМА та СЕСТРА

ОКСАНА ВОСКОБІЙНИК (уроджена ИЛЮЙКО)

ПАРАСТАС відбудеться у п'ятницю, 22 серпня ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Мурянки, 5316 Rising Sun Avenue, Philadelphia, Pa.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА відбудеться в суботу, 23-го серпня 1975 р. о год. 9-ій ранку в українській православній Катедрі св. Володимира при 5th Street і Cheltenham Avenue, Філядельфія, Па. Після Служби Божої, Тіло буде похоронене на українському православному цвинтарі св. Андрея у Савт Бавнд Брук, Н. Дж.

В тяжкому горі:

мати — ОЛЕНА
батько — ПОЛІКАРП
чоловік — ІВАН з донечкою РОМОЧКОЮ
брат — БОРИС з родиною
і Рідні поза Америкою

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 12 серпня 1975 р., по короткій недузі, на 89-му році трудолюбивого життя, відійшла у Вічність в Торонті, Канада, наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

св. п.

АПОЛЬОНІЯ з СНІТИНСЬКИХ КРОХМАЛЮК

вдова по о. крилошанинові Теодозієві, б. пароховi села Підгайчики, Зборівського району в Україні.

Панахида за спокій душі Покійної відбулася дня 14-го ц. м., а дня 15-го серпня 1975 р. була похоронена на кладовищі Проспект у Торонті, Канада.

Опечалена рідня:

сини: ВАСИЛЬ БОГДАН з дружиною ДАРІЄЮ
д-р ЛЮБОМИР ЗИНОВІЙ з дружиною СТЕФАНІЄЮ
внуки: АНДРІЙ з дружиною МАРГАРЕТОЮ
ІГОР з дружиною СОФІЄЮ
і ТАНЕЮ, правнучкою Покійної

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

МОВА МОНЕТ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

купну вартість. Впарі зі зацікавленням вчених і любителів старовини, росли їх антикварські ціни. За срібну монету 1861 р. платили навіть по 100 рублів, а за золоту 1886 р. по 1,300 руб.! Монетами „зацікавилися" теж хитрі ювеліри й в скорому часі антикварський ринок засипали фальшивками. Навіть появилися ґальванокопії. Тому нумізмати-дослідники виготовили каталог фальшивих монет.

Завдяки розвиткові дослідів нині знаємо, як було вже сказано 11 золотих і понад 300 срібних монет. Знаємо вже теж, що перший почав карбувати власні монети Володимир Великий по охрещенню України 988 р. Після нього карбували Святополк Окаянний, Ярослав Мудрий і Олег Михайло Святославич. Завдяки дуже старанним дослідам нумізматів устійнено коли вони карбували, де й скільки емісій. Є дуже цікаві матеріяли до справи техніки карбування. Аналізуючи зображення і написи — леґенди на монетах, вчені відтворили приблизний вигляд Володимира Великого й його княжі реґалії т. є вінець-корону, скипетр, княжий стіл-престіл, одяг тощо. Написи-леґенди мають особливе значення. Вони, крім того, що є виготовлені в тогочасній книжній руській мові (отже не по-латинськи чи грецьки — як тоді водилося!) дають палеографам дуже багатий і автентичний матеріял (літери) для вивчення тогочасного руського письма. Дуже багато каже сама стилізація написів. „Володимир (Святополк) на столі-престолі а це його золото (срібло)", такі є написи на монетах, кожночасно проголошують, що на кожному престолі сидить-княжить великий київський князь Володимир Великий (Святополк) а ось тут його золота (срібна) монета. Дослідники не находять подібних написів на тодішніх перших монетах сусідів Руси-України. На їх думку, Володимир Великий, як це ми згадали, свої монети карбував не так для практичного грошового обороту, як радше для маніфестації перед тодішнім зовнішнім світом, а особливо перед царгородськими імператорами, постання на великих просторах Східньої Европи нової могутньої християнської Руси-України. Тому ці написи в науковій нумізматиці номенклятурі називаються „деклярaтивними". А вже справді особливе значення має факт, що на всіх монетах Володимира Великого й Ярослава Мудрого є їх родові знаки тризуби, а на Святополкових — його двозуб. Це теж не трапляється на перших монетах інших країв. На марґінесі треба сказати, що щасливою думкою було прийняття 1915 року тризуба як герба відродженої України. Він неначе органічно в'яже давне княже минуле зі сучасним.

Досліди княжих монет мали ще один успіх. Нумізматам вдалося розв'язати складне питання монетної системи княжої Руси домонгольської доби (до 1240 р.) та устійнити приблизну вартість її грошових одиниць. Цікаво, що на території княжої Руси була одна монетна система, але вартості її грошових одиниць в сріблі (в перечисленні на нинішні одиниці ваги) на півдні, т. є приблизно на нишній українській етнографічній території була вища, а на півночі нища. „Гривна", найвища грошова одиниця на півдні рівнялася приблизно 68.22 грамів срібла, а на півночі тільки 51.19 гр. Ці різниці пояснюють впливами торгівлі, на півдні з Візантією, а на півночі зі Заходом. Відношення „гривни" до нижчих грошових одиниць було приблизно таке: „гривна" = 20 „ногатам" = 25 „кунам" = 50 „резанам" = 100 „веверицям", або „векшам". Південна „гривна", як було сказано, рівнялася приблизно 68.22 гр. срібла, „ногата" — 3.41 гр., „куна" — 2.73 гр., „резана" — 1.36 гр. і „вевериця" або „векша" — 0.68 гр. Вмисно кажемо — приблизно, — бо з перспективи тисячоріччя не легко дослідникам устійнити точні цифри. Літописні назви „золото" і „срібло" це не назви грошових одиниць але загальне очеркнення золотої або срібної монети. Срібні монети наших князів як арбаські диргеми (срібні), західньоевропейські динари і др., бо в тому часі не було границь для обороту монет, рівнялися приблизно „кунам".

Для порівняння вартостей одиниць монетної системи й княжих срібних монет (золоті здається не були у звичайнім обороті) дослідники використали записи в „Руській Правді". Там за убийство княжого дружинника визначалося кару 80 гривен, а в перечисленню на куни тобто княжі срібні монети — 2,000 „срібла", за отрока й вільного хлібороба 40 гривен — 1,000 „срібла", за образу (пр. вдарити батогом, микати вус або бороду) 12 гривен — 300 „срібла". Ціна коня рівналася приблизно 2-3 гривнам — 50-75 „срібла", вола — 1 гривна — 25 „срібла", корови — 40 резанам — 20 „срібла", теляти — 5 резана — 2½ „срібла" і т. п.

* * *

Чи всі ці інформації й багато інших будуть включені до нового каталогу княжих монет, цього не знаємо. Одне певне, що вивчення цих наших державних документів X-XI ст. ст. — зробило великі поступи й варта ними поцікавитися, як це зробили москалі.

С. Г.

*) „Нумизматика й фрагистика". Статьи й сообщения публикаций. Академия Наук Украинской ССР. Институт археологии. Збр. 5., Київ 1974, 128 ст., іл.

Президент накладе „вето" на енерґетичний законопроєкт

Вейл, Кольорадо. — Президент Джералд Форд повідомив у п'ятницю, 15 серпня, що таки накладе „вето" на законопроєкт Конґресу, який пропонує продовжити урядову контролю над цінами американської нафти принаймні до береня 1976-го року. Але Президент також заявив, що якщо Конґрес підтримає його „вето", то він сам знесе 2-долярові підвишки в миті на кожну бочку імпортованої нафти, встановлені ним на початку цього року. Як відомо, 31-го серпня перестане діяти дотеперішній закон, який надає право Урядові контролювати ціни нафти, і Конґрес хотів продовжити цю контролю принаймні на 6 місяців, щоб не спричинити високих і раптових підвишок в цінах. Натомість президент Форд хоче знести контролю над цінами нафти, а запобігти надмірним підвишкам тим, що знесе підвишки в миті на імпортовану нафту. Речники Уряду твердять, що заходи Білого Дому можуть підвищити ціну одного ґальона бензини та оливи для огрівання на 2 або 4 центи протягом наступних кількох місяців, а трохи більше в перщій половині наступного року.

НОВІ АРЕШТИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

жити в Литві. Коли він отримав візу на виїзд до Ізраїля, проти нього розпочали кримінальну справу, мовляв „в нього знайдено зброю". Лаврінскас – колишній партизан, член збройного спротиву проти російської окупації Прибалтики. Повілас Печулайтіс — колишній в'язень. Коли він звернувся до посольства ЗСА, щоб отримати візу на виїзд, його заарештували і засудили на рік таборів суворого режиму. Боліс Гаяускас відсидів 25 років за участь в партизанському русі Литви. Йому не дають дозволу жити у Литві, хоч там перебуває його 74-річна хвора мати.

Продовжуються також репресії проти кримських татар, які вимагають права повернутися на Крим. В червні 1975 року органи КГБ розпочали нову справу проти ув'язненого діяча кримсько-татарського руху — Мустафи Джемилєва, який перебуває в таборі біля Омська. Мустафа Джемилєв народився 1943 року в селі Боской на Кримі. Рік пізніше Сталін наказав вивезти кримських татар з Криму „за зраду батьківщині". Від 1962 року Джемилєв був активним учасником руху за повернення татар на Крим. Його заарештували 1966 року і засудили на 1 рік табору. В 1969 році його заарештували вдруге і засудили на три роки. В червні 1974 році хворого Джемилєва заарештували втретє, обвинувачуючи у „відмові брати участь у військових зборах" і засудили на 1 рік табору. 19 червня 1975 року, три дні перед закінченням строку, КГБ пред'явив йому нове обвинувачення — поширювання брехливих вигадок". Джемилєв проголосив голодівку. В його обороні виступили 9 липня ц. р. такі російські дисиденти: Т. Ходорович, М. Ланда, Г. Подяпольський, А. Григоренко, І. Якір, І. Каплун, К. Великанова, С. Ходорович, Т. Великанова, Ю. Орлов, З. Григоренко, А. Лавут, Е. Костеріна, Л. Алексеєвна, Н. Лисовська, Л. Терновський.

В Ризі (Латвійська ССР) при кінці вересня 1974 року відбувся суд над Левом Ладижинським і Федором Коровіном. Їх обвинувачували у розповсюджуванні антисовєтської літератури — в тому числі есею Валентина Мороза „Репортаж із заповідника ім. Берії". Ладижинського засудили на три роки таборів суворого режиму і три роки заслання. Коровіна на два роки таборів і два роки заслання.

Широкого характеру набрали політичні процеси у Вірменії. Минулого року в літі і осінню відбулися суди над групами вірменських націоналістів. Їм закидали заснування „Національної об'єднаної партії Вірменії".

Шведський політичний і церковний діяч Олле Даллен відвідав СССР

Київ. — Підсовєтська преса інформує, що в липні ц. р. перебував з відвідинами у Совєтському Союзі, на запрошення Російської Православної Церкви Пімена, голова комісії міжнародних справ при Всесвітній Раді Церков, шведський політичний і церковний діяч Олле Даллен, з дружиною. Його прийняв на приватній авдієнції патріярх Пімен і він „мав змогу запізнатися з діяльністю московської патріярхії та з умовами, в яких громадяни — совєтські віруючі відправляють свій релігійний культ". Даллен відбув також розмови з працівниками міністерства закордонних справ СССР, комітетів захисту миру та іншими офіційними особами.

В Києві Олле Даллен був гостем митрополита Філарета. На запитання кореспондентів, як він оцінює свою поїздку до СССР, Даллен висловив вдоволення, що „діяльність Російської Православної Церкви спрямована на благо народу і зміцнення миру на землі". Він також „переконався в тому, що в Совєтському Союзі двері церкви відкриті для всіх тих, хто бажає туди йти". Як приклад опіки над пам'ятниками історії і архітектури, Даллен назвав Києво - Печерську Лавру та Софійський Собор, які, мовляв, „вміло поєднують минуле в галузі мистоцтва і культури з сучасними досягненнями".

ЗСА мусять залишитися мілітарно сильними – каже Джордж Воллес

Лос Анджелес. — Демократичний губернатор Алябами Джордж Воллес у понеділок, 18 серпня, заявив на конференції Ветеранів Закордонних Воєн, що тривалий мир в світі може бути запевнений тільки тоді, коли ЗСА надалі залишаться найсильнішою мілітарною потугою, не тільки в оборонній ділянці, але також в офензивній. Воллес, який правдоподібно незабаром проголосить свою кандидатуру на пост президента ЗСА, сказав ветеранам, що з комуністичними державами ЗСА можуть переговорювати тільки з позиції сили. В іншому випадку — заявив Воллес — комуністи „не матимуть пошани до нас" і робитимуть в світі що захочуть. Найкращим способом не допустити до „холодної війни" чи „гарячої війни" є показати нашим супротивникам, що ми мілітарно сильні" — сказав Воллес.

Як вже інформовано, на цій конвенції також промовляв колишній республіканський губернатор Каліфорнії Роналд Ріґен, який закинув Урядові ЗСА „зраду" свого союзника — Південного В'єтнаму, бо заскоро відтягнув свої війська з В'єтнаму. Ріґен твердив, що американські збройні сили не програли тієї війни, але власний американський уряд не дозволив їм ту війну виграти.

СПОРТ

Вісті з „Тризуба"

Ювілейне спортове Свято для відзначення діяльности 25-ліття УСО „Тризуб" відбудеться 7-го вересня на спортових площах Сентер-Гайскул при Брод і Саммервіл вул. у Філядельфії. Воно проходитиме під кличем з„Українська Спортова Молодь в Обороні Валентина Мороза".

Участь у Спортовому Святі візьмуть: „Чорноморська Січ", Нюарк, „Тигри", Трентон, УСО „Тризуб", Філядельфія і представники Молодечих Організацій — разом понад 200 активних змагунів, в тому дванадцять команд копаного м'яча, дві дружини тенісу і дві шахові, які разом з колишніми змагунами та членами усіх Управ і членства „Тризуба" відбудуть Святочний З'їзд і Дефіляду.

Змагання будуть відбуватися рівночасно на двох площах, а переможцям будуть вручені нагороди. Початок змагань о год. 11-ій; Дефіляди і Звіту о год. 1-ій. Після змагань у власному домі Спортова Управа УСО „Тризуб" буде приймати змагунів, учасників змагань.

Для завершення святкувань 25-ліття діяльности УСО „Тризуб", у суботу, 11-го жовтня, у великій залі авдиторії школи св. Йосафата при Дітман і Дистон вул. у Філядельфії відбудеться бенкет і забава.

За дальшими оголошеннями слідкуйте в українській пресі і радіопрограмах.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЮЛІЯ КАМІНСЬКА, членка УНС Відд. 352 Б-ва св. Арх. Михаїла в Честері, Па., померла 4 липня 1975 р. на 75 р. ж. Нар. в с. Пруси, пов. Самбір, Україна і стала членкою УНС 1949 р. Полишила в смутку синів — Юліяна і Михайла, синові, 6 внуків і родину. Похорон відбувся 7 липня ц. р. на цвинтарі в Честері, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО ДОБРЯНСЬКИЙ, член УНС Відд. 178 С-ва Пресв. Богородиці в Манчестер, Н. Г., померла 12-го липня 1975 р. на 85 р. ж. Нар. в Опарівці, пов. Коросно, Україна і стала членкою УНС 1944 р. Полишила в смутку дочку Анну, сина Евгена, внучку та 3 сестри в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі св. Йосифа в Манчестері, Н. Г.
Вічна Їй Пам'ять!
Марія Беднарчик, секр.

ПЕТРО ДМИТРАШ — член УНС Відд. 335 Т-ва ім. Т. Шевченка в Harvey, Ill. помер 2 травня 1975 р. на 85 р. ж. Став членом УНС в 1911 р. Полишив у смутку дружину Катерину, синів о. Павла, Ярослава, дочок Іванну і Клавдію, 13 внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся 6 травня 1975 р. на цвинтарі Елмвуд, Рівер Ґров, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
о. Е. Писар, секр.

ГЕРБЕРТ А. КАСЛИН, член УНС Відд. 308 Б-ва св. Михаїла в І. Ст. Люіс, Ілл. помер 11 червня 1975 р. на 64 р. ж. Нар. в І. Ст. Люіс, Ілл. і став членом УНС в 1935 р. Полишив у смутку дружину Беатріс, Франціску, Павла мол., Варвару і внуків. Похорон відбувся 13 червня ц. р. на цвинтарі Мт. Кармел, Беллевілл, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Івасишин, секр.

РОБЕРТ А. ДУЧЕК — член УНС Відд. 218 Т-ва Сокіл в Камбел, Огайо, помер 10 липня 1975 р. на 71 р. ж. Нар. в Чехословаччині і став членом УНС в 1951 р. Полишив у смутку дружину. Похорон відбувся 12-го липня ц. р. на цвинтарі св. Івана в Камбел, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО ЗЕЛЬВАК, довголітній предсідник 4 член УНС Відд. 104 Б-ва св. Миколая в Перт Амбою, Н. Дж., помер 22 липня 1975 р. на 80 р. ж. Нар. в Сяноку, Україна і став членом УНС 1920 р. Полишив у смутку доньок: Марію, Анну, синів Івана і Волтера. Похорон відбувся 25 липня ц. р. на укр. кат. цвинтарі в Говллові, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Мисак, секр.

НЕЛЛИ КОМАР, членка УНС Відд. 5 в Асторії, Н. Й., померла 5 червня 1975 р. на 77 р. ж. Стала членкою УНСоюзу в 1945 р. Полишила в смутку мужа Фреда, дочку Ольгу, сина Івана. Похорон відбувся 7 червня ц. р. на цвинтарі Кальварії в Лонг Айлен Сиґі, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Хоманчук, секр.

МИКОЛА ГУДЗ, член УНСоюзу Відд. 219 Т-ва ім. М. Грушевського в Нюарку, Н. Дж. Став членом УНС 1939 р. Полишив у смутку сина Миколая мол. Похорон відбувся на цвинтарі св. Йосифа в Норвіч, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!
Марія Юров, секр.

МАРІЯ МАЧУРСЬКА, членка УНС Відд. 292 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Детройті, Міш., померла 22-го липня 1975 р. на 49 р. ж. Нар. в Детройті, Міш. і стала членкою УНС в 1942 р. Полишила в смутку мужа Раймонда Н., дочку Кім, сина Скат. Похорон відбувся 26 липня ц. р. на цвинтарі Our Lady of Hope, Riverview, Mich.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Федик, секр.

ІВАН КРАМАРЕНКО, член УНС Відд. 457 Т-ва Культура в Ню Йорку, Н.Й., помер 26 липня 1975 р. на 76 р. ж. Став членом УНС 1952 р. Полишив у смутку сина Петра і невістку Марію. Похорон відбувся 29 липня ц. р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Надія Литвиненко, секр.

СЕКЛЕТА ЯМКОВИЙ, членка УНС Відд. 240 ім. Є. Коновальця в Клівленді, Огайо, померла 30 червня 1975 р. на 81 р. ж. Стала членкою УНС 1952 р. Полишила в смутку дочку Ольгу Софію. Похорон відбувся 3-го липня ц. р. на цвинтарі Бруклин Гайтс.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Кігічак, секр.

ІРИНА КОЗІЙ, членка УНС Відд. 288 Т-ва Запор. Січ в Аубурн, Н. Й., померла 18 липня 1975 р. на 43 р. ж. Нар. в Любачеві, Україна і стала членкою УНС в 1974 р. Полишила в смутку мужа Івана, сина Зенка, 2 дочки Александру і Дануту, сестру Марію і брата Андрія. Похорон відбувся 21 липня ц. р. на цвинтарі св. Йосифа в Аубурні, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Гр. Гаврищків, секр.

ОЛЕНА КОНЮХ — членка УНС Відд. 268 в Франкфорді, Па., померла 26 липня 1975 р. на 86 р. ж. Нар. в с. Криве, Україна і стала членкою УНС 1919 р. Полишила в смутку дочки — Юлію, Ольгу, синів — Мирона і Михайла, 9 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 30 липня ц. р. на цвинтарі Факс Чейс, Філядельфія, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Е. Барилка, секр.

СТЕФАН КАРПА, член УНС Відд. 43 Т-ва ім. Т. Шевченка в Гілсайд, Н. Дж., помер 31 липня 1975 р. на 86 р. ж. Нар. в Божій Волі, пов. Яворів, і став членом УНС в 1926 р. Полишив у смутку дружину Анну, сина Івана, дочку Марію, 2 внуків. Похорон відбувся 4 липня ц. р. на цвинтарі Еверґрін в Елизабет, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Сиваник, секр.

ВАСИЛЬ ВЕНҐЕР, член УНСоюзу Відд. 230 Б-ва св. І. Хрестителя в Янґставн, Огайо, помер 14 липня 1975 р. на 82 р. ж. Нар. в Підгайцях, Україна і став членом УНС 1953 р. Полишив у смутку 2 дочки Марію і Клавдію, 2 внуків, 2 правнуків. Похорон відбувся 17 липня ц. р. на цвинтарі Кальварія, Янґставн, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Ліщак, секр.

ОЛЕНА ЯВОРІВСЬКА, членка УНС Відд. 464 Т-ва ім. Л. Українки в Ошаві, Канада, померла 14 липня 1975 р. на 72 р. ж. Нар. в м. Бродах, Україна і стала членкою УНС 1959 р. Полишила в смутку сина, невістку, 4 внуків, брата і сестру. Похорон відбувся 17 липня ц. р. на цвинтарі св. Володимира і Ольги в Ошаві, Онт., Канада.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Хомин, секр.

ЗЕНОН КОРЧИНСЬКИЙ — член УНС Пластовий Відділ ч. 450 в Ню Йорку, Н. Й., помер 26 липня 1975 р. на 62 р. ж. Став членом УНС в 1960 р. та останньо був головою К. Комісії. Полишив у смутку дружину Евгенію, сестру та родину. Похорон відбувся 30 липня ц. р. на цвинтарі Гейт оф Гевен, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ІВАН ПАЛІЙ, член УНСоюзу Відд. 341 Т-ва ім. Ю. Головінського в Віндзор, Онт., Канада, помер 18-го липня 1975 р. на 77 р. ж. Нар. в с. Черниця, пов. Жидачів і став членом УНС в 1958 р. Полишив у смутку дружину, 2 дочки, сина і внука. Похорон відбувся 21 липня ц. р. на цвинтарі Віндзор Меморіял Гарден.
Вічна Йому Пам'ять!
Ів. Хрін, секр.

ГЕЛЕН СТОЛЯРЧУК, членка УНС Відд. 220 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Чікаґо, Ілл., померла 27-го червня 1975 р. на 77 р. ж. Стала членкою УНС в 1935 р. Полишила в смутку мужа Миколая, 2 дочки Дженевіф і Марію, сина Вільяма. Похорон відбувся на цвинтарі Преч. Марії в Чікаґо, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

СОФІЯ РАСТАВЕЦЬКА — членка УНС Відд. 337 Т-ва ім. Ів. Франка в Балтіморі, Мд., померла 15 липня 1975 на 73 р. ж. Нар. у Львові і стала членкою УНС 1963 р. Полишила в смутку родину та приятелів. Похорон відбувся 19 липня ц. р. на цвинтарі в Балтіморі, Мд.
Вічна Їй Пам'ять!
Е. Притула, секр.

ТЕОДОР ГЛАДКИЙ — член УНС Відд. 152 Т-ва Вільна Україна в Ірвінґтоні, Н. Дж., помер 30 липня 1975 р. на 84 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1917 р. Полишив у смутку сина Волтера, дочки Ольгу і Евгенію. Похорон відбувся 1 серпня ц. р. на цвинтарі Еверґрін в Елізабеті, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Бакум, секр.

МИХАЙЛО ГУЗИЛЯК, член УНС Відд. 292 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Детройті, Міш., помер на 58 р. ж. Став членом УНС в 1954 р. Полишив у смутку дружину Марію, 2 синів Володимира і Дениса, доньку Маріянну, брата Андрія, 3 сестри — Марусю, Ганю і Христину. Похорон відбувся 12 серпня ц. р. на цвинтарі Ґренд Лави в Детройті, Міш.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

ТЕОДОР БУРДОШ, мол. — член УНС Відд. 221 Б-ва св. Степана в Чікаґо, Ілл., помер 11 липня 1975 р. на 40 р. ж. Нар. в Чікаґо., Ілл. і став членом УНС в 1955 р. Полишив у смутку дружину Прісцілю, батьків Анну і Теодора, тіток — Марію, Стеллу, Христину, Емілію. Похорон відбувся 14 липня ц. р. на цвинтарі св. Патрика в Стілес, Віск.
Вічна Йому Пам'ять!
Гелена Карачевська, секр.

ОСИП Г. ДЗЯМБА, член УНСоюзу Відд. 57 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Когоес, Н. Й., помер на 89 р. ж. Став членом УНС в 1933 р. Полишив у смутку синів Юрія і Леонарда. Похорон відбувся на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Ватерфорді, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АНТІН ЯРОШАК, член УНС Відд. 9 С-ва Пресв. Марії в Ст. Клер, Па., помер 9 серпня 1975 р. на 81 р. ж. Став членом УНС в 1927 р. Полишив у смутку дружину Катерину, дочок Марію, Юлію, Анну, синів Івана, Петра і Чарлса. Похорон відбувся 13 серпня ц. р. на цвинтарі св. Миколая в Денвер Гілл, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Саляк, секр.

ІЛЛЯ ЧОРНИЙ, член УНСоюзу Відд. 73 Т-ва ім. Тараса Шевченка в Провіденс, Р. Ай., помер 14 липня 1975 р. на 92 р. ж. Нар. в с. Харастеві, Україна і став членом УНС 1915 р. Полишив у смутку сина Данила, 2 доньки і 2 внуків. Похорон відбувся 17 липня ц. р. на цвинтарі Гайленд Меморіял Парк, в Джонстон, Р. Ай.
Вічна Йому Пам'ять!
Д. Василик, секр.

МУСІЙ БОГДАН, член УНС Відд. 277 Б-ва св. Івана в Гартфорд, Конн., помер 9 червня 1975 р. на 60 р. ж. Став членом УНС в 1959 р. Полишив у смутку дружину Марію, дочку Уляну та 3 внуків. Похорон відбувся 12 червня ц. р. на цвинтарі в Гластонбури, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!

ІВАН КОСАНЯК, член УНС Відд. 481 Т-ва ім. І. Франка в Карнеґі Па., помер 30 липня 1975 р. на 55 р. ж. Став членом УНС в 1950 р. Полишив у смутку дружину Анну, 3 доньки Анастазію, Лесю, Любу та сина Івана. Похорон відбувся 2 серпня ц. р. на цвинтарі Пресв. Тройці в Карнеґі, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Сивий, секр.

ОЛЬГА ЮРЕЧКІВ — членка УНС Відд. 49 Б-ва св. Михаїла в Торонто, Канада, померла 16 липня 1975 р. на 55 р. ж. Нар. в Торонто, Канада і стала членкою УНС 1960 р. Полишила в смутку батька Миколу, маму Людвіку, сестру Анну і рідню. Похорон відбувся 18 липня ц. р. на цвинтарі Мовнт Гоуп, Торонто, Канада.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар